

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Vabilo na naročbo.

Vse gg. dosedanje naročnike, katerim naročnina poteče konec junija in druge narodnjake vabimo na novo naročbo „Slov. Naroda“.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta 6 gld. 50 kr.

Za četrt leta 3 „ 30 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta 8 gld. — kr.

Za četrt leta 4 „ — „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejemati „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Nekaj o ljubljanskem mestnem zastopu.

Nij ga skoro prebivalca v Ljubljani, kateremu bi ne bile znane res strašne zdravstvene razmere našega mesta. Akoravno so bile razmere, ki kažejo, kako premnogo ljudi na leto umrje, v Ljubljani v primeri z drugimi mesti, jako neugodne že od nek-daj, so se te razmere l. 1874. tako jako in nevarno pomnožile, da je bilo treba misliti na uzroke in sredstva, kako bi to nesrečno stanje odpravilo se. Kajti, kakor dr. Jäger dokazuje, da je umrljivost drugod taka, da umrje na leto od 1000 prebivalcev v Londonu 24, v Parizu 28, v Berlinu 22, Peterburgu 41, Dunaji 47, jih umrje v Ljubljani od 1000 ljudi celó 49! Torej je sveta dolžnost našega mestnega zastopa, preiskati in pomisliti na uzroke teh strašnih prikaznij, ter se resno poprijeti pomočnih sredstev.

Uže davno je bilo dokazano od gosp. mestnega zastopnika Potočnika, da ta uzrok tiči najprvo v našem nesrečnem stavbenem sistemu, vsled katerega se v Ljubljani vsi človeški in živalski odpadki na čuden način napeljavajo v Ljubljano. Mestni kanali se sploh le tam morejo upotrebljavati, kjer je dovolj čiste vode, ki redno nečiste odlive in stvari izplavi in odnaša, ter one neprestano čisti; tudi se ti odpadki pri vseh tacihi kanalih spravljajo naprej po čistilnih ali izpralnih aparatih ne v reke, na primer v Londonu ne v Themso, na Dunaji ne v Dunajščico, nego po glavnih kanalih zunaj mesta na tak kraj, kjer v zdravotnem oziru prebivalstvu ne morejo škoditi, — in se tam odteka, kar se potem porabiti dá za poljedelstvo, za gnoj.

Le površen pogled nam dokazuje, da

je tu v Ljubljani uprav nasprotno v tej stvari. Skoro vsa gnojica našega mesta se napeljuje v kanale, ki so na najprimitivnejši način zidani. Tam ostaje zavoljo prepočasne teka Ljubljance in zavoljo tega, ker so kanali dostikrat višje zidani, nego je površnje te reke, se čisto cele tedne gnojica na onem mestu zbira, dokler jo ne poplavi kak dobrodejen dež in ne očisti dež kanalov. V tem času se naredé v teh kanalih raznovrstni smradi, ne samo pri ustji ali izlivu teh vodotokov, ob bregovih, temuč tudi pri vseh odtokih. Tukaj te smrdeče luže okužujejo ulice, trge, vsa stanovanja in ljudske zbirališčne prostore. Nečemo se spuščati nadalje v ta razmatravanja, moramo vendar le gledé zdravotne škodljivosti teh kanalov omenjati neko imenitno zdravniško kapaciteto, namreč prof. dr. Petterhoferja v Monakovem, ki je dokazal, da se takovi kanali morajo zidati tako razumno, da prej ali pozneje smrdljiva gnojica ne udari skozi zidovje, ter na ta način daleč na okrog, na kanale se naslanjajoče zemlje ne ostrupi. Ti ostrupljeni kosi zemlje so po prof. dr. Petterhoferjevem mnenju prvotni nasledki mnogoterih epidemičnih bolezni, zlasti kolere, in v tacihi mestih je skoro nemogoče zidati zdrave vodnjake.

Komu tu ne pride na misel v poslednjem dobi se vedno bolj množéči gnojnični okus vode iz mnogih ljubljanskih vodnjakov?

Ako pa vprašamo, kaj je naš, od leta 1867. do današnjega dne iz vedno tistih 30 nemških mož obstoječi mestni zastop storil za odpravo teh neblagih razmer, mogoč je le ta odgovor, ki ga dati moremo v tem oziru po vsej pravici: nič!

Ljubljanski zdravotni svet, zdravniško društvo, mestni zdravniki, privatni zdravniki in časopisi, v prvej vrsti naš „Slov. Nar.“ klicali so pomoči. Toda zgodilo se je baš nasprotno, kar smo bili opravičeni nadejati se, kajti edini čin, katerega imamo v tem oziru od tega mestnega zastopa zaznamenjati, je dosta žalosten, ker je bil ta način grob onega koristnega sklepa, katerega je prejšnji mestni zastop po predlogu g. dr. Bleiweisa l. 1867., v dobi, ko so naši narodni možje pod županstvom dr. Coste v njem bili, bil sklenil tako zvani meritorični in praktični „sistem z gnojničnimi sodčki“, in ki je sedaj uveden po vseh mestih, katera so naprednjaška in čistoto-ljubeča.

Torej ta občekoristni sklep naših narodnih mestnih zastopnikov je sedanja nemška in nemškovalna večina mestnega zastopa pokopala, da-si vzlic temu kaj boljšega tudi sama nij vedela ustanoviti. Uzrok, da je bil oni sklep o „sistemu s sodčki“ zavrnjen, tiči v notorične nevednosti ali pak v političnem kljubovanji, ker je vse,

kar pride od narodne strani, naj si bode dobro ali slabo, nalašč za nič.

V prvem slučaju ti ljudje niso sposobni za vodstvo naših občinskih zadev, v drugem slučaju so zakrivali na ljubljanskem prebivalstvu mnogo pregreh in napak, mnogo smrti mej našimi someščani.

Osepnice, kozé, škerlatice, vnetica v grlu ali difteritis, decimirale so naše prebivalstvo, strašni smradi okuževali so mesto, na vseh krajih se je govorilo mej prebivalci o teh žalostnih razmerah. In vendar navzlic temu, mestno zastopništvo nij čisto nič storilo, se vé da, ker so veljaki, v mestnem ljubljanskem zboru sedeči, imeli vse važnejše gromonosne govore v konstitucionalnem društvu zoper našo narodnost in za nemški jezik, rogovili so tam zoper Slovenstvo.

Ali kar niso zmogle vse epidemije, osepnice, kozé, difteritis itd., dá, celó kolera in smrt, to je prouzročil uže sam strah, ko so slišali, da je prišlo narodnim štirim odbornikom v mestnem zboru, voljenim meseca aprila t. l., na misel, predlagati tako eminentno važen predmet zbranim ustavovernim mestnim očetom. Kajti, ko je v tem kritičnem, zdravstvenem stanju od tega trenutja, od kar je bil prejšnji narodni zastop razpuščen in se nadomestil z nemškutarskim, ki je celih 8 let v Ljubljani držal križem roke, to se je zgodilo kar nenadoma v seji mestnega zastopništva 18. t. m., v katerej sta nemškutarska bojna petelina dr. Schaffer in dr. Schrey naenkrat stavila predlog, naj se izvoli odsek, ki naj bi sanitarne razmere v Ljubljani preiskoval.

Kako je to prišlo? Od kod neki je prišla na enkrat ta enerzija? No ta stvar je jasna. Zvedeli so nemškutarji namreč po strani, da so meseca aprila t. l. voljeni štirje mestni zastopniki, Potočnik, Petričič, dr. Bleiweis jun. in Goršič v mestnem zastopu, izprosil od ljubljanskega župana vse dotične spise o mestnej kanalizaciji, in je menda g. Potočnik še razumeti dal, da hoče nasvét staviti, ter se je pečal s študiranjem tega vprašanja. Nij bilo torej več dvomiti, da v kratkem podá o tej zadevi z svojimi tovariši mestnemu zastopu kak predlog. Vse to se je moralo zabraniti. Brzo so „Schrei“ sklenili: Mesto ne sme vedeti, ka sedi v mestnej skupščini kak zastopnik domače narodne nemške stranke, ki bi bil izvelkel na dan ta v prahu kancelijskem pokopani predmet, kateri je tudi nemškutarske vesti pekel. Mesto mora verjeti, nolens-volens, da sta le Schrey in Schaffer ona dva, ki ustvarjata vse dobro, krasno in blago.

Zadovoljni smo po teh rezultatih in pričani smo, da bi te zdravotne razmere, tako važen predmet, niti ne bile prišle na

dnevni red v nemškutarskem mestnem ljubljanskem zastopu 1875 l., kakor se o njem nij govorilo celih osem nemških let, ako bi se ti močje ne bili bali, da naša mala, letos voljena narodna manjšina v mestni zastop, ne postane v kratkej dobi v tej zadevi jako neprijetna „ustavovernim“, to je, nam Slovonom in pravim domačinom sovražnim, sedaj vladajočim tujcem in potujčencem.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. junija.

Iz *Gradca* se poroča, da je nadvojvoda Rainer, pred odpotom v Celje (nadzorovat deželno brambo) posebno odlikoval v družbi don Alfonza.

Iz *Brna* se poroča, da proglas županov delavce pozivlje, naj se ne dajo odvrčati od vrnitve k delu, ter žuga, agitatorje ostro kaznovati. — Dva tkalca in ena fabrična delavka so bili zaprti, ker so odsvetovali drugim, zopet delati začeti. Delavci so mirni in hočejo vztrajati.

Vnanje države.

Rumunska vlada je predložila narodnej skupščini v Bukarešti osnovno postavu, ki izpreminja colne tarife.

V *francoskej* narodnej skupščini je Buffet izrekel 22. t. m., da bode ministerstvo svoj program vzdrževalo, proti levici pak je dejal, da to, kar je za Ameriko prav, nij dobro za Francosko. — Predsednik je govorniku skrajne levice, generalu du Temple besedo vzel, ker je napadal Mac-Mahona.

Belgijska zbornica je sprejela tako zvano Duchesne-postavo, katera določuje, kako se ima kaznovati tist, ki namerava političen uboj. Minister pravosodja je zagovarjal potrebo tega zakona.

Karlistična trdnjava Miravet se je brez pogoja udala, kakor se iz Madrida „govorica“ telegrafuje.

Kako se Nemci v *Prusiji* na vojno pripravljajo, vidno je iz dopisa iz Bilaska „Gazeti Narodovi“ o velicijah uvozih na Nemško. Vedno se uvaževajo črez Bilsko pogorski konji na Nemško. V poslednjih dneh je bila na postaji železničnej v Džedicih velika množica konj, nakupljenih v okolici Novega trga in Črnega Dunaja. Gorjanci, konje spremljajoči, so pripovedovali, da so te konje plačevali saksonski agenti po 150 do 180 gld., in da so namenjeni za prusko armado. Še večja množica teh konj se nakupuje na Ogerskem za armado v Hanovru in okolici. V Biali kupujejo baje Prusi na teden po 10—12.000 kosov govedi.

Na *Nemškem* so klerikalne demonstracije imele uže krvave nasledke. Iz Münstra se brzjavljja, da je bil župan v Rheinu pri teh demonstracijah petkrat z nožem zaboden.

Dopisi.

Iz *Trsta* 21. junija [Izv. dop.] Včerajšnji občni zbor društva „Edinost“ je bil srednje obiskan.

Gosp. podpredsednik Nadlišek odpre s kratkim govorom zbor; potem prečita pismo poslanca dr. Muhe, v katerem izraža, da, ako občni zbor društva in njegovi volilci njegovo misel potrdijo, položi svoj mandat, ker vidi, da se v takem zboru, kot je tržaški, ne more nič doseči, še tega ne, kar državne osnovne postavu zagotavljajo. Volilci in zbor izrekó željo, da naj ostane na svojem mestu, in ne položi mandata. Potem se je bral zapisnik zadnjega občnega zbora in kateri se je tudi potrdil.

O odborovem poročilu zaradi sloven-

skega društvenega časnika se je vnela živahna debata.

G. Pipan prečita pismo marljivega rodoljuba iz Goriškega, v katerem povdarja stanje časnikov in temeljito razpravlja naše razmere naglašujoč, naj bi se ne cepili v toliko strank in ne delali vsak posebej. Slovenskih časnikov je uže tako preveč. Še teh ne moremo vzdržavati. Naj se raje združi „Edinost“ s „Sočo“, ali naj se „Soča“ v Trst preseli. Gosp. Nabergoj tudi naglašja sporazumljenje obeh društev in predlaga, naj bi se uže razglašeni novi list suspendiral in volil posebni odsek, kateri bi reč pretresaval in sklenil končno veljavno, ter o tem društvu poročal. — G. Pipan konstatira, da se je stvar prenačilila. Predlaga, da se reč zaradi „Soče“ v odseku in društvenem odboru posvetuje.

G. Trobec se ne strinja nikakor s temi predlogi. On pravi, da smo uže predaleč s pripravo, da je vse uže objavljeno državnemu pravdnistvu in da so se uže nekateri naročniki oglasili. On je za to, da se list na vsak način izdaje do novega leta in potem se, če to ne bode kazalo, v dogovor s „Sočo“ stopi. —

Nazadnje je bil Nabergojev predlog z dostavkom gosp. Pipanovim sprejet z večino glasov.

G. Pipan še upanje izraža, da se prej na Goriškem „Soča“ in „Glas“ združita. Potem se tudi mi hočemo združiti s „Sočo“. V edinosti je moč. Kaj je treba na malem Goriškem dveh listov?

G. Piščanec predlaga konec debate in za glasovanje če se združimo s „Sočo“. Pri glasovanji je večina za „Sočo“ in točka se skleni.

O tretjej točki, sporočilo o taboriskem programu, govoril je g. Trobec: Žalostno mora občutiti srce vsacega pravičnega, slovenskega okoličana, ko vidi, da naš mestni magistrat nam nobene prošnje ne usliši, ampak, nam naše narodne pravice z nogami teptajo in nas zaničujejo, kakor bi bili mi njih sužnji. Vedno le na to delajo, kako bi mogli našo okolico pod se spraviti. Da se to nij uže zgodilo, so naši vrli poslanci v deželnem zboru odvrnili. Da pa mi vse te krivice s časom odvrnemo od sebe, je treba delati zedinjeno. Za to pa je naša misel, napraviti v okolici tabor, pri katerem bi se pod milim nebom cela okolica izrekla terjati: I. Da okolica zadobi svoje lastno voljene župane, namesto sedanjih (capi do-tretnuali). II. Da z okolico uraduje magistrat v slovenskem jeziku v vseh zadevah. III. Da okolica ne sme plačevati toliko povečanega davka za take reči od katerih nema nič koristij. IV. Okolica mora imeti 14 poslancev v mestnem zboru in V. Da se okoliške meje ne premaknejo. Ob enem bi se tudi izreklo, da, ako se okolica po teh točkah ne vlada, naj jo vlada loči od mesta ali pa naj bi se sklical drugi tabor.

G. Pipan: Veselilo me je, ko sem zapazil, kako so ti predlogi slavnemu zboru dopadali. Ali treba je pomisliti, kedaj da bi bil tabor in kje? Boljše je, da se reč do spomladi zavleče, ker vse to je treba dobro preštudirati. (?) Po mojem mnenji bi bil tabor spomladi, da se lahko pripravimo. Treba je izvoliti posebni odsek, da bo to reč v roke vzel.

Nabergoj je tudi tega mnenja, da nij

dosti ugoden položaj. Mi imamo še mnogo važnega na sreč. Tukaj bo prišla cela masa ljudstva, da izreče svoje želje. Mi imamo še druge krivice, katere se nam gode to so na pr. porotniki. Dan denes sodijo pri nas izvoljeni porotniki svoje soobčane na življenje in smrt. Treba je tedaj skrbeti, da dobomo na slovenskem Primorskem porotnike v svojem domačem jeziku. To bi se tudi moralo dati v program, ker je nam Slovencem neobhodno potreba: kajti lahko se pripeti, da obsodijo taki tuji porotniki našega človeka, ki jih ne razumeje, nedolžnega za krivega.

Po dokončanej debati se je glasovalo, kedaj se ima tabor sklicati, ali septembra meseca, ali na spomlad, in je bilo sprejeto z malo večino, da se skliče tabor stoprv na spomlad.

O posameznih predlogih se oglasi nek kmet in toži, da magistrat terja od vseh, kateri imajo živino po okolici, da morajo pridobinski davek plačevati, stavi predlog, naj se društvo „Edinost“ obrne do sl. mestnega zbora s prošnjo, da oprostí kmete tega krivičnega davka.

Sprejme se in potem je bila volitev enega odbornika, kateri je bil z aklamacijo g. Gorjup, posestnik iz Proseka izvoljen. Nij mi treba še povedati, da je marljiv in čvrst Slovenec.

Po zboru šla je množica k gosp. državnemu poslancu Nabrgoju na vrt in se tam zabavala v raznih pogovorih, napitnicah in z lepim petjem v pozno noč. Tržaški pevci so svoje ubrane mile glasove ta večer prav krepko slišati dali in tudi vrli proseški zbor nij zaostal.

Iz Ogerskega 22. jun. [Izv. dop.]

Denes zanimajo pri nas priprave za saborske volitve vsacega, ki se samo količkaj s politikou peča. Pri nas je politikujoče občinstvo uže v normalnih okolišnih razmerah večje, nego kjer si bodi drugje. Ob časih volilne agitacije pa naraste naše politikujoče občinstvo naglo do ogromne množine. In taka je tudi denes. Celi magjarsasag je denes živi politični uvodni članek. Bivši narodni zastopniki dajejo volilcem račun o svojem delovanji, priporočevaje se pod enim tudi za zopetno volitev. Vladna stanka je malo da ne za vse volilne okraje kandidate postavila. Priporočujoči njihovi govori so vsi po istem kalupu. Dokaz, da so se poprej mej soboj dogovorili. Vsak kandidat razlaga, da je fuzija državopravne opozicije z deakovci, in narobe deakovcev z državopravno opozicijo závoljo slabih finančnih obzirrov potrebna bila. Vsak kandidat stereotipno naglašuje upravne reforme, osnivanje samostalne državne banke in revizijo carinarske in kupčijske pogodbe z Avstrijo. Kandidatom vladne stranke stoje nasproti kandidatje opozicije, in ta je denes skrajna stranka leta 1848. s Košutom na čelu. V volilnih okrajih z magjarskim prebivalstvom bo mej Tiszovo in Košutovo stranko trda borba. Vladin kandidat bo tu in tam propadel, nasproti Košutovcu, kjer se Tiszi o tem niti ne sanja. Uže prihajajo glasovi iz dežele o krvavih tepežih mej Tiszovci in Košutovci. Tudi druge volilne orgije pošastijo zopet po deželi. Samo, da bi nam bog dni volilnega gibanja skrajšal. Vladno večino bodo morale, kakor pri prejšnjih volitvah, tako tudi predstojječih, ine narodnosti, zlasti Švabi in Slovaki voliti. Narodnostnih za-

stopnikov, kakor se kaže, ne bo mnogo voljenih. Sicer je pa Tiszi tudi mnogo dražje, da v magjarskih volilnih okrajih Košutova opozicija zmaga, nego, da bi narodnostni kandidati zmagovali, in zato tudi naša vlada narodnostno agitacijo bolj duši, nego Košutovo rovanje.

Istodobno z nami bodo tudi na Hrvatskem volitve imeli, in tudi pred hrvatske volilce bode stopilo vprašanje: koga voliti? ali kandidate vladne stranke, ali kandidate opozicije. Kakor se tu čuje, posvetovala se je uže vladna stranka v Zagrebu glede rokovedenja predstoječih volitev, o kandidatih se pa še nič ne čuje. Vladna stranka na Hrvatskem imenovala se je poprej „narodna“. To ime pa ne vem če jej pristuje še, kajti program hrvatskega naroda je gotovo širši, nego je v revidiranej nagodbi vtelesjen, katero tam vladina stranka zastopa. Mažuranič, Mrazovič, Miškatovič in njihovi sodrugovi so v razpravi Makančevega predloga pokazali, da tudi hodijo za migljanjem Magjarov kakor so hodili Vakanovič, Žuvič, Šuhaj (Raucha nečem vmes) in še več drugih, in tega so naši Magjari strašno veseli. Bodemo le videli, kaj bode narod pri predstoječih volitvah rekel.

Naš „Pest. Lojd“ je zadnje dni tudi izlet hrvatskega sokola v Bled omenil, ter začudeno vprašal: Kaj nek iščejo Hrvati na Slovenskem? Kaj nek pomenijo tako pogosti sestanki hrvatske in slovenske mladine? In sam sebi odgovarja reče: to nij nič drugega nego panslavistična demonstracija, ki se, to se ve da, v klici zadušiti mora. Brrr! Magjaru se koža ježi! Mogoče, da dobode Živkovičeva hrvatska vlada v tem ukaz.

Iz St. Peterburga 19. junija. [Izv. dop.] Angličansko novinarstvo se vedno odlikuje mej drugimi evropskimi žurnalistikami s svojim raznoglasjem. Če se pojavi kako novo važno vprašanje, obdeluje se od vseh strani samostalno, in pri taci okoliščinah je čisto navadno, da vsake novine pridejo k svojem rezultatu, jer tudi Angličanom velja: „quot capita, tot census“, ali kakor tu Rus pravi: „skol'ko golóv, stol'ko umóv“. Tudi o razmerah Anglije k Rusiji, katere do sedaj niso bile nič menj, nego prijazne, a katere so se začele pokazivati v drugem svitu, kar je naš „Golos“, ta do novejših dni tak prusofiljski „Golos“ privil, svoj kompas nekako popraviti. Tudi o teh najnovejših jako interesnih političnih javljenjih piše se v Londonu čisto dijame-tralno. Telegraf nam poroča denes, da je „Times“ na „Golosov“ članek, v katerem se Angliji bliža in zvezo „treh cesarjev“ nekako sumniči, odgovorila kategorično odri-cateljno, da namreč Anglija nij namerjena svojih odnošenj k Rusiji izpreminjati. Denes 19. junija čitamo v drugej londonskej gazeti (časopisu) ravno nasprotno, — o čemur se morete sami prepričati iz sledeče prestave od besede do besede članka iz angličanskega „Court-Journal“-a, katero prestavo prinašajo naše ruske novine.

„Slučajno diplomatično delovanje (posredstvo Anglije mej Parizom in Berlinom) pokazalo je, da se mi, kakor se kaže, vračamo k svojem staremu zavezniku, k Rusiji. Mi (Angličani) smo nekaj z Rusi hodili roka z roko in nikdar se nam nij sljučilo, kesati se v tej zvezi in dolžiti za-

veznika o prelomljenji zvestobe, kar se je mnogokrat godilo v zvezah z družimi narodnostimi. Občinstvo, katero se peča s politiko, je zdaj bolj znano z deli, nego pred 10 leti in njemu je trudno umeti, kako sti državi mogli ohladiti se druga k drugej, kako se pridrživati politike nevzajemne in živeti v sovraštvu. Strašilo vzhodne (orijentalne) politike predstavlja se zdaj, kar je gotovo, v drugem vidu. Naša vzhodna politika je drugačna, nego ruska. Isto tako zdaj uže nikdo ne misli, da bi Anglija zaradi svoje slave na „vostoku“ (orijentu) morala protiviti se Rusiji, ter jo zavirati. Rusija hoče naznaniti svoje vzhodno delovanje, kar je sama izrekla, in ona je uže poprijela se vseh sredstev, k temu delovanju koristnih. In vendar nam zdaj ne služi več praznim strašilom „Srednja Azija“! Mi uže govorimo o veličestvenej in modrej politiki Rusije na vzhodu, katera nič nema občega z našim večnim strahom „pred zavojevanjem Indije.“ Mi izrekamo to javno, da bi pripravljali maso, katera zapazuje, ka se mi gofovimo, vstopiti na pot nove vnanje politike, katera uže naprej sodi o vprašanjih, ki kmalu zavzamejo Evropo. Masa mora se prepričati, kak pomen ima za nas zveza z Rusijo, in izvedeti in razumeti, da za našo nenevarnost na vzhodu in za naše neprestane vspehe se glasi conditio sine qua non: Rusije ne vznemirjati in ne zavirati njenih planov, kateri se razvijajo za nas brezopasno.“

To je „sigillum illaesae veritatis“ mojega zadnjega izvestja; če prav ne „Times“, angličansk organ vendar objavlja novo misel angličanskega naroda. —r.

Domače stvari.

— (Dolenjska slovenska kmetijska šola) se mora sedaj kot ustanovljena smatrati. Včeraj je deželni odbor kranjski definitivno kupil graščino Grm pri Novem mestu za 70.000 gld. Znano je, da je lastnik g. Smola prej zahteval 85.000 gl. in da je deželni zbor pooblastil odbor, iti v kupu do 80.000 gld. Še predvčeranjem je lastnik Grma zahteval 80.000 gld., in ker se mu nij hotelo toliko dati, bil je pretrgal vsa pogajanja. Črez noč se je mož premislil. Da se je deželi prihranilo 15.000, resp. gotovo 10.000 gld., ima največ zaslug g. drž. poslanec Viljem Pfeifer, ki je ob svojem času v našem listu dokazal, da Grm nij vreden 80.000 gld., in je to tudi kot izvedenec v seji deželnega odbora zastopal.

— (Dramatično društvo) je kakor znano, letos od deželnega zbora dobilo 13 lož za porabo pri slovenskih predstavah. A nemški gledališčarji v Ljubljani so začeli perfidno agitacijo, nemškemu direktorju natrobili, da bode on te lože moral cenejše oddati itd. Vsled tega je prišel deželni odbor v nekako „zadrego“ zaradi kontrakta z nemškim direktorjem, in je bilo zahtevano naj dramatično društvo odstopi svojo pravico od lož. Odbor dram. društva je to insinucijo odločno odbil, ter zahteva 300 gld. odškodnine za lože. Obravnave mej slov. dramatičnim društvom in deželnim odborom, kakor tudi mej dež. odborom in nemškim direktorjem in „teaterkomitejem“ še niso dovršene.

— (Štajerska hranilnica) je velikomiselno podarila za unesrečene po toči v konjiškem okraji, lepo svoto 10.000 gld.! Vlada sama se pa še niti ne zmeni za te nesrečne državljane.

— (Imenovanje.) G. dr. Teodor Petrič, praktikant tukajšnje deželne sodnije, imenovan je za avskultanta.

— (Deželni načelnik) g. Vidman gre v nedeljo v Novo mesto udeležiti se pri znanej nemškutarskej svečanosti.

— (Nemškutarsk časnik v slovenskem jeziku) to je uže stara želja naših narodnih protivnikov. Tadi zadnje dni so vsi nemški časniki „N. Fr. Pr.“ „Presse“, „Deutsche Ztg.“ „Tagespost“, „Laib. Ztg.“ izdihili po tacem listu. Svobodno ga ustanovite, a deset pravih naročnikov mu ne dobite od Drave do Adrije.

— (Kresi.) Predsinočnjem je bilo mnogo ljubljanskega občinstva na gradu in na rožniku gledat večerne „krese“, ki so goreli po deželi v jug in sever. Zdi se nam, da jih je bilo letos menj videti nego po navadi. Nij prav, da se opušča lepa starodavna prasllovanska šega zažiganja kresa.

— (Iz Vidma) se nam piše: Pretečeni četrtek, to je 17. t. m. je imel videmski krajni šolski svet redno sejo. Na dnevnem redu bili ste dve važni točki: 1. volitev načelnikovega namestnika, 2. o zidanji novega šolskega poslopja. — Za načelnikovega namestnika je za šolo vneti gosp. Matija Šušteršič, posestnik na Vidmu izvoljen. — Zarad druge točke z veseljem poročam, da se je gosp. Šušteršičev predlog „sedanjo šolsko poslopje tako preurediti in toliko dozidati, da bomo zanaprej trirazredno šolo imeli“ enoglasno sprejel. Slava!

— (Iz Motnika) se nam piše: 26. t. m. bodo imeli pri nas posvetovanje za novo šolo. Splošno se upa, da bode stvar vendar enkrat rešena in da končno ubožni in mali naš trg dobi tudi svojo šolo. Okrajni glavar sam je obljubil kacic 1500 gld. iz okrajne kase za šolsko zidanje, dalje bode učitelj dobival svojo plačo iz okrajne kase, ker revna motniška soseska tega ne more dostojno vzdrževati, kajti ona plačuje le okolo 300 gld., pravega davka.

— (Tisočdelni ključ za preračunavanje), nemški „Berechnungs-Schlüssel“ v slovenskem in nemškem jeziku, ključ, s katerim se prav natanko preračuni koliko litrov vina ali druge tekočine je v polnem ali nepolnem sodu, — je ravno v „narodnej tiskarni“ dotiskan, ter so mu pridejane tri „primerjalnice“ dunajske mokrotne mere in vage z novo literko mero in vago. Velja pri bukvarjih 70 kr. Spisal je ta ključ gosp. Ignacij Štupica, užitninski uradnik v Ljubljani.

Narodno-gospodarske stvari.

Bučela,

kako se spolno razvija in kako živi.

(Prirodopisna študija, spis. J. Ogrinec.)

(Konec.)

Panj, ko ima enkrat oplemenjeno matico, more potem napredovati; a troetje, ki se navadno drže v izrojencih, postanejo potem nepotrebni. Bučele jih vendar še trpé, ako in dokler je dobra medena paša in je mogoče, da bi še rojile. V nasprotnem jih napadejo, grizejo in pikajo, ter jih kot nepotrebne žeruhe terajo iz panju, kjer kmalu od hlada in glada toliko omagajo, da jih

potem zmagajo in tem laglje pomoré, ker so brez vsake obrane.

Izmej znamenitimi prikazi v bučelinem življenju je njih posebna ljubezen do čistosti. V panji ne trpe ničesar nečistega. Ako ne morejo n. pr. kakega vlezlega polža ali drugega neugodnega mrčesa izvleči iz panju, zazidajo ga s smolnatim voskom. Ako pak se panj omasti ali osmrdi, tedaj ga zapusté in uidejo.

Enako spomina vredna je njihova težnja za redom. Trpé samo po polnem zdrave bučele. Ako kaka delavka ohromi, ali celo tudi matica, vržejo jo bučele brez usmiljenja iz panju. V strogo monarhičnem, bučelinem ustavu nima za doslužene in za poslovanje nesposobne pojedince pokojnine nikakoršne!

Edino bi v tem mogli bučelo grajati, da njena nikoli nenasitena težnja za medom izvrše se sem ter tja v grabež ali rop. Dogodi se namreč, da panj, ako je dobro uže zanešen, po na enkrat prestali zunanji paši napade družega v tujem ali tudi v domačem uljaku z namero, oropati mu méd. Napadeni panj hitro po dubu izpozna tuje bučele in postavi se jim junaško na brambo. Hud boj nastane, vsled katerega se večkrat polovica bučel nasprotno pomori. Preslabo braneče bučele pa utegnejo v kratkem izgubiti ves méd.

Edino škodo utegnejo bučele vzročiti sê svojem pikom. Samo delavke imajo želo, matičin ne rani, trotje pak ga nimajo. Želo je sestavljeno z dveh, na vnanji strani nazobčanih resic, kateri sti tako špičasti, da pod povečalom, pod katerim se britvina ostrina kakor hrbet debela vidi, vidite se še popolnem ostri. Na gornjem dnu je želo spojeno z dvema mehurecema, v katerih je otrov ali strup, ki se skozi otlo želo potisniti dá. S dotičnimi mišicami porine bučela želo v rano, kjer navadno utrano ostane. Nenadražene bučele navadno pikajo le znoječe se in neznane jim ljudi.

Razume se, da bučele dobro vspevajo le ondi, kjer je skozi leto obilno pašé za nje. Najboljšo biro dobivajo naše bučele pač na ajdi, in tako se tudi slovensko bučelarstvo po največ oslanja na ajdino pašo. Naravno je, da kakor vsaka udomaćena žival, treba tudi bučela umnega gleštanja, da napreduje in prinaša dobička. Vsak boljši bučelar vé, da na konci bučelinega leta utegne samo takó imeti dobre, težke panjeve, ako je mej letom tako ravnal z njim, da so se mu bučele kar naj bolj razmnožile in v glavno pašo se po razrojenji ne raztresle na mnogo slabih panjev: ker en dober panj dobiva več, kakor trije slabi! Kdor tedaj način bučelinega življenja pozna, povodi jih potem tem laglje zdaj na omenjeno dobro stanje, ko imamo panjeve s premakljivimi satniki, v katerih je smer bučelinega delovanja po polnem v rokah bučelarjevih.

Zlasti kranjska bučela je zbog svoje marljivosti in radega rojenja (tedaj tudi razmnožavanja) na jako dobrem glasu po celem Evropi. Za to je tudi kranjsko bučelarstvo uže na precej visokej stopinji. Navadno naši bučelarji glešajo bučelo zaradi njenega proizvoda, medu in voska. Pl. g. Langer pa na Dolenjskem pri Novem mestu tera tudi umetno bučelorejo edino zbog bučeloreje same, kot take. On namreč prodaje bučele z oplodenimi maticami za dober dobiček po celem Evropi.

Poslano.

Odgovor na ono pismo, s podpisom „x, y, z“, poslano nekemu realnemu učencu S. se zamore dobiti pri poštenu uradu v Ljubljani, pod naslovom „x, y, z“. (227)

Uradno naznanilo.

25. junija 1875.

Javne dražbe: Ant. Kostelcevo iz Dobre polja, 1400 gld., 2. julija (I. Ilir. Bistrice). — Lovro Jerakovo iz Dolskega, 1. julija (III. Brdo). — And. Ukmarjevo iz Ustja, 6. julija (I. Vipava).

Pod varstvom: Jan. Kolman, vulgo Alešov iz Begunj (Radovljica) zaradi blaznosti. Varuh njegov je g. Fr. Kolman, trgovec v Ljubljani.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, in na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravlila. Posebno koristna je pri dritti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju i scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsni boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušnji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravlila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesscière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesscière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravlila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesscière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnice.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., i funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovcih pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjarskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

22. junija:

Evropa: Rinaldo iz Siska. Pri Sionu: Moršer iz Zagorja. — Kunc iz Celja. — Knez iz Arbe. — Knop iz Dunaja. — Giacetić iz Reke. — Hodnik iz Dunaja. — Nastonsky iz Celja.

Pri Malič: Nusbaum iz Dunaja. — Kovač iz Trbovelj. — Pesinger iz Dunaja. — Caminali iz Pulja. — Mayer iz Dunaja. — Cadore iz Trsta. — Snerger iz Dunaja. — Schuler iz Trsta. — Schulman iz Dunaja.

Dunajska borza 24. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	10
1860 drž. posojilo	112	—
Akcije narodne banke	961	—
Kreditne akcijske	219	75
London	111	45
Napol.	8	88
C. k. cekini	5	25 1/2
Srebro	101	85

Več lepih stanovanj je za oddati.

Na lepem pripravnem prostoru se išče

■ najemnik kavarne. ■

Natančno se izve v pisarni za naznanila, št. Jakob št. 144. (225—2)

Naznanilo.

Ivan Šega dá svojo gostilnico z ledenico, kegljiščem in kos vrtom vred za več let v najem ali na račun od bokala točiti. (222—2)

Tudi svojo štacuno mešanega blaga, ker je kot znano v Sodražici vsak četrtek tržen dan, torej zmirom veliko ljudi; hiša je prav pri cesti na prijetnem prostoru. Kateremu je po godu, naj se ogasi pri gosp. Ivanu Šegi v Sodražici, h. št. 89.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper differitis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, greplj dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodiseče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin, 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsimi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejšo sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštenu povzetju. (132—42)

Lesnina in tisk „Narodne tiskarne“.